

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 17 JANUARI 2013

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS – ziekte- en invaliditeitsverzekering
tegensprekelijk
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

in de zaak:

1. V K
appellante, vertegenwoordigd door mr. VADORMAEL M. loco mr. DE
KEERSMAECKER Frank, advocaat te 1800 VILVOORDE, Stationslei 3 b
2,

tegen:

1. LANDSBOND DER LIBERALE MUTUALITEITEN, met zetel te 1050
BRUSSEL, Livornostraat, 25, geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr.
VANDECASTEELE A. loco mr. VYVERMAN Steve, advocaat te 1853
STROMBEEK-BEVER, Luitberg 25 Bus 8.

***

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 27-01-2012 door de arbeidsrechtbank te Brussel, 28e kamer (A.R. 6208/07 en 15539/09),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 5 maart 2012,
- de neergelegde conclusies,

- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 6 december 2012 door advocaat-generaal ANDRE,
- de voorgelegde stukken.

***

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 29 november 2012, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies ter griffie heeft neergelegd, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

***

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Mevrouw V, geboren in 1967, kwam op 18-jarige leeftijd na de beëindiging van het beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt. Zij heeft op dat ogenblik, volgens de gegevens opgenomen in het deskundig verslag een aantal maanden gewerkt in het kader van een stage. Na de geboorte van haar eerste kind in 1988 werkte ze 12 maanden als arbeidster.

In de loop van de maand mei 1989 deed zich bij mevrouw V, tijdens haar tweede zwangerschap, een CVA voor met belangrijke motorische en neurologische uitvalsverschijnselen. Zij verloor daarbij ook haar kind.

Mevrouw V hervatte het werk in de loop van het jaar 1991 maar werd vrij snel ontslagen wegens haar te laag werkritme, als gevolg van een verminderde handvaardigheid rechts. In 2001 heeft zij nog zes maanden voltijds gewerkt in een beschermde werkplaats. Vanaf 25 maart 2002 werd zij arbeidsongeschikt erkend op basis van de diagnose van depressie. Aan deze erkenning werd echter een einde gesteld door de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit van het RIZIV vanaf 2 juni 2003.

Deze beslissing van de Geneeskundige Raad voor de Invaliditeit werd door mevrouw V betwist voor de arbeidsrechtbank te Brussel. De arbeidsrechtbank stelde dr. Ringoet aan als deskundige. Deze kwam in zijn verslag van 7 oktober 2005 tot de conclusie dat mevrouw V vanaf 2 juni 2003 verder arbeidsongeschikt was gebleven in de zin van artikel 100 van de gecoördineerde wetten van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. Uit de lezing van het deskundig verslag blijkt echter dat de deskundige, blijkbaar in samenspraak met de raadgevende geneesheren van beide partijen, oordeelde dat mevrouw V eerder diende vergoed te worden in de wetgeving tegemoetkoming voor gehandicapten dan in de wetgeving ziekte en invaliditeitsverzekering.

De arbeidsrechtbank heeft bij vonnis van 16 maart 2006 de vordering van mevrouw V gegrond verklaard en geoordeeld dat mevrouw V vanaf de datum van de bestreden beslissing tot op het ogenblik van de

uitspraak, arbeidsongeschikt was in de zin van artikel 100 van de gecoördineerde wetten van 14 juli 1994.

2.

Bij beslissing van 13 maart 2007 heeft de adviserende geneesheer van de Landsbond van Liberale Mutualiteiten een einde gesteld aan de arbeidsongeschiktheid. Uit het verslag dat de adviserende geneesheer opgesteld heeft ten behoeve van de arbeidsrechtbank, blijkt dat deze beslissing een uitvloeisel is van het verslag van deskundige Ringoet, waarin wordt vermeld dat aan mevrouw V een termijn werd gelaten van één jaar om een aanvraag in te dienen in het stelsel van de tegemoetkoming voor gehandicapten.

De beslissing van de adviserende geneesheer steunt dan ook op wat genoemd wordt "*een voorafbestaande toestand*".

Bij verzoekschrift van 26 april 2007 heeft mevrouw V. deze beslissing betwist voor de arbeidsrechtbank te Brussel.

Op 3 juli 2009 heeft mevrouw V een nieuwe aanvraag tot erkenning ingediend bij de adviserende geneesheer. Deze aanvraag tot erkenning werd afgewezen. Ook tegen deze afwijzende beslissing heeft mevrouw V beroep aangetekend bij de arbeidsrechtbank.

3.

Bij vonnis van 7 mei 2010 heeft de arbeidsrechtbank te Brussel de beide vorderingen samengevoegd en ontvankelijk verklaard. Alvorens uitspraak te doen over de grond van de zaak werd een nieuwe deskundige aangesteld.

Deze nieuwe deskundige, dr. Ketelaer, heeft zijn verslag neergelegd op 18 juni 2011. Daarin kwam de deskundige tot de bevinding dat mevrouw V vanaf 19 maart 2007 geen graad van arbeidsongeschiktheid meer bezat in de zin van artikel 100 van de gecoördineerde wetten van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Bij vonnis van 27 januari 2012, dat aan mevrouw V werd ter kennis gebracht op 9 februari 2012, heeft de arbeidsrechtbank te Brussel, in overeenstemming met het advies van de deskundige, de beide vorderingen als ongegrond afgewezen.

4.

Bij verzoekschrift van 5 maart 2012 heeft mevrouw V hoger beroep aangetekend tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is regelmatig naar de vorm. Het is ingeleid binnen de maand na de kennisgeving van de bestreden beslissing en is aldus tijdig. Het beroep is ontvankelijk.

III. BEOORDELING.

1.

Mevrouw V steunt haar beroep, naast een aanvullend verslag van haar behandelend huisarts, essentieel op de tegenstrijdigheid die bestaat tussen het verslag van de in het kader van de huidige procedure aangestelde deskundige, dr. Ketelaer, en het verslag van dr. Ringoet dat in het jaar 2005 werd neergelegd in het kader van een vroegere procedure. Zij stelt dat sinds het jaar 2005, jaar waarin dokter Ringoet zijn verslag neerlegde, er geen enkele positieve evolutie is geweest in haar gezondheidstoestand. Zij vermeldt dat zij wel degelijk een aanvraag heeft ingediend bij het Ministerie van Sociale Voorzorg, dienst Tegemoetkomingen voor Gehandicapten, die wel een arbeidsongeschiktheid van meer dan 66% vaststelde, maar slechts een autonomie verlies van minder dan zes punten. Gelet op de inkomsten van haar echtgenoot kon zij geen aanspraak maken op een tegemoetkoming in het stelsel van de gehandicapten.

De Landsbond van Liberale Mutualiteiten vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis. Zij wijst erop dat het nieuwe medisch verslag, voorgelegd door mevrouw V in totaal niet gemotiveerd is en dat mevrouw V ook geen opmerkingen heeft geformuleerd na de neerlegging van de preliminaria van het deskundig verslag.

2.

Overeenkomstig artikel 100, § 1, al.1, van het Koninklijk Besluit van 14 juli 1994 houdende coördinatie van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wordt als arbeidsongeschikt erkend de werknemer die alle werkzaamheid heeft onderbroken als rechtstreeks gevolg van het intreden of het verergeren van letsels of functionele stoornissen waarvan erkend wordt dat ze zijn vermogen tot verdienen verminderen tot een derde of minder dan een derde van wat een persoon van dezelfde stand en met dezelfde opleiding kan verdienen door zijn werkzaamheid in de beroepencategorie waartoe de beroepsarbeid behoort, door de betrokkene verricht toen hij arbeidsongeschikt is geworden, of in de verschillende beroepen die hij heeft of zou kunnen uitoefenen uit hoofde van zijn beroepsopleiding.

Overeenkomstig al. 2 van dezelfde bepaling wordt de vermindering van het vermogen tot verdienen tijdens de eerste zes maanden van de arbeidsongeschiktheid gewaardeerd ten aanzien van het gewone beroep van de betrokkene, in zoverre de oorzakelijke aandoening voor een gunstig verloop of voor een genezing vatbaar is binnen een tamelijk korte tijdsperiode.

3.

Het hof stelt in de eerste plaats vast dat de motivering, op basis waarvan de adviserende geneesheer van de Landsbond van Liberale Mutualiteiten een einde stelde aan de erkenning van arbeidsongeschiktheid, te weten een "*voorafbestaande toestand*" niet adequaat is. De adviserende geneesheer steunde zich daarbij wel op het verslag van de deskundige Ringoet, doch op juridisch vlak kan geen grondslag gevonden worden voor de conclusie van de deskundige dat mevrouw V eerder thuishoorde in het stelsel van de tegemoetkoming voor gehandicapten, dan in het stelsel van de ziekte en invaliditeitsverzekering.

Een dergelijke conclusie zou enkel mogelijk zijn op basis van de bepaling in artikel 100, § 1, dat de werkonderbreking "*het directe gevolg is van het intreden of het*

verergeren van letsels of functionele stoornissen". Deze zin werd in de wet van 9 augustus 1963 op de ziekte- en invaliditeitsverzekering (thans de gecoördineerde wetten van 14 juli 1994) ingelast door het volmachtbesluit nr. 22 van 23 maart 1982. Zoals uiteengezet in de studie van L. VERBRUGGEN, adviseur bij het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering (Overzicht van rechtspraak in verband met de vooraf bestaande toestand - artikel 100, § 1, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, Informatieblad RIZIV 1998, p.557) gebeurde deze aanpassing n.a.v. van een cassatiearrest van 26 maart 1979 (Arr. Cass.1978-1979, p. 875) waarin overwogen werd dat de tekst van artikel 56 van de wet van 9 augustus 1963, zoals die toen bestond, geen onderscheid maakte naargelang van de oorzaak van de bedoelde letsels of functionele stoornissen, noch naargelang de vorige gezondheidstoestand.

In het verslag van de Koning, dat het Koninklijk Besluit van 23 maart 1982 voorafgaat, wordt aangegeven dat de voorgestelde wijziging beoogt een einde te stellen aan de bestaande anomalie waardoor sommige rechthebbenden, wiens vermogen tot verdienen al in belangrijke mate verminderd was bij de aanvang van hun tewerkstelling en wiens arbeidsonderbreking niet het gevolg is van het verslechteren van een gezondheidstoestand, ingevolge een letterlijke interpretatie van artikel 56 als arbeidsongeschikt erkend konden worden.

In de geciteerde studie van L. VERBRUGGEN uit 1998 worden een aantal situaties opgesomd waarbij toepassing gemaakt werd van deze nieuwe bepaling. Verwezen wordt naar de situatie van verzekerden met een aangeboren aandoening, die nooit een beroepsactiviteit hebben uitgeoefend, naar de verzekerden die slechts hebben gewerkt in een beschermde omgeving en naar verzekerden wiens gebrekkige gezondheidstoestand reeds bestond op het ogenblik van hun '*statuutwijziging*' (bedoeld wordt de overgang van het stelsel van zelfstandigen naar dat van de werknemer).

Geen van deze situaties is in huidige betwisting voorhanden. Het blijkt immers uit de gegevens, aangebracht in het deskundig verslag, zoals die ook vermeld zijn in de informatie die mevrouw V aan het arbeidsauditoraat verstrekt heeft in het kader van de instructie van de zaak voor de arbeidsrechtbank, dat mevrouw V, vooraleer zij in het jaar 1989 het slachtoffer werd van een CVA, op regelmatige wijze arbeidsprestaties verrichtte. De omstandigheid dat de werknemer het slachtoffer wordt van letsels, die een blijvend karakter vertonen of lijken te vertonen, is geen reden om de tussenkomst van de ziekte en invaliditeitsverzekering te weigeren.

4.

Uit het deskundig verslag van dr. Ketelaer blijkt echter dat deze de arbeidsongeschiktheid van mevrouw V enkel onderzocht heeft in het kader van de gewone en toepasselijke omschrijving van het begrip arbeidsongeschiktheid in de zin van artikel 100 van de gecoördineerde wetten, zonder rekening te houden met het begrip voorafbestaande toestand. Ook de arbeidsrechtbank is er, noch in zijn vonnis van 16 maart 2007 gewezen in het kader van de oorspronkelijke procedure, noch in het kader van het vonnis in huidige procedure, vanuit gegaan dat mevrouw V geen aanspraak kon maken op de voordelen van de verzekering uitkeringen, op basis van een voorafbestaande toestand.

5.

Er kan niet aan voorbij gegaan worden dat de bevindingen van dr. Ketelaer afwijken van deze van dr. Ringoet. Zulks is echter op zichzelf onvoldoende om te stellen dat

er een medische controverse blijft bestaan, die de aanstelling van een nieuwe deskundige zou verrechtvaardigen.

Er moet immers rekening mee gehouden worden dat dr. Ringoet zijn verslag neerlegde in 2005, en de arbeidsongeschiktheid diende te beoordelen vanaf 2 juni 2003 en dr. Ketelaer zijn verslag neerlegde in het jaar 2011, en de arbeidsongeschiktheid diende te beoordelen vanaf 19 maart 2007.

Daarbij dient opgemerkt te worden dat mevrouw V , na haar CVA, gedurende circa 10 jaar geen beroep gedaan heeft op de tussenkomst van de ziekte en invaliditeitsverzekering, en in 2002 slechts opnieuw uitkeringen aanvraag op basis van een depressieve toestand die zich manifesteerde na een misgelopen werkhervatting in een beschutte werkplaats. Aan de orde zijn dus essentieel niet de neurologische gevolgen van de CVA, maar wel de depressieve toestand die zich in het jaar 2002 ontwikkelde en die in positieve zin kan geëvolueerd zijn.

6.

Met betrekking tot de neurologische gevolgen van de CVA stelt dr. Ketelaer, na op pagina 6 en 7 de (subjectieve) klachten te hebben weergegeven van mevrouw V op pagina 8 van zijn verslag dat bij het somatisch onderzoek geen neurologische uitvalsverschijnselen meer werden vastgesteld. Deze conclusie is overigens grotendeels in overeenstemming met de bevindingen van de behandelende neuroloog dr. J. Delbecq, die in een verslag van 10 mei 2010 stelt dat het neurologisch onderzoek enkel wijst op een discrete hypoesthesie voor pijn en temperatuur t.h.v. de rechter lichaamshelft, en dat de gang, het evenwicht en de motoriek geen afwijkingen vertonen. Overigens weerhield ook dokter Ringoet slechts beperkte neurologische afwijkingen en steunde hij zijn conclusie (die overigens afweek van het door hem gevraagde psychologisch onderzoek), essentieel op het bestaan van een psycho-organisch restbeeld.

Met betrekking tot de psychische componenten stelde de deskundige volgende afwijkingen vast: een angst- en depressief syndroom van lichte intensiteit, een cognitieve dysfunctie grotendeels bepaald door gebrekkige aandachtstoornissen en een immature persoonlijkheid van verminderde impulscontrole en neurotische kenmerken. De deskundige besluit dat de intensiteit en de specifieke kenmerken van de psycho-emotionele en cognitieve stoornissen actueel geen arbeidsongeschiktheid van meer dan 66% verantwoorden.

Met betrekking tot geen van beide conclusies van de deskundige (afwezigheid van persisterende neurologische gevolgen, eerder beperkte karakter van de psychische gevolgen) worden er medische verslagen voorgelegd die de conclusies van de deskundige zouden tegenspreken.

Er zijn dan ook geen elementen om een nieuw deskundig onderzoek te bevelen.

Het besteden vonnis moet dan ook bevestigd worden.

**OM DEZE REDENEN
HET ARBEIDSHOF**

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het schriftelijk advies van de heer Jean Jacques André, advocaat-generaal,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond, en bevestigt het bestreden vonnis.

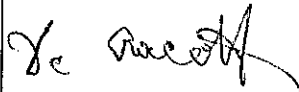
Veroordeelt in overeenstemming met artikel 1017 al. 2 van het Gerechtelijk Wetboek de Landsbond van Liberale Mutualiteiten tot de kosten van het hoger beroep, tot op heden begroot in hoofde van mevrouw Van Elsen op 160,36 €.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

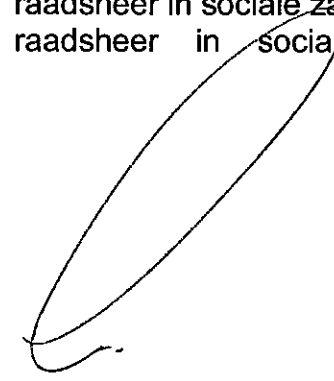
Fernand KENIS,
Ivo VAN DAMME,
Karel GACOMS,
arbeider,
bijgestaan door :
Dirk DE RAEDT,

griffier.

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-

Dirk DE RAEDT

Karel GACOMS

Ivo VAN DAMME

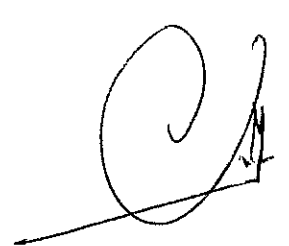
Fernand KENIS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 17 januari 2013 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Dirk DE RAEDT, griffier.

Dirk DE RAEDT

Fernand KENIS